

$$(1M.2) \boxed{f\left(\bigcup_{A \in A} A\right) = \bigcup_{A \in A} f(A)}$$

Dokaz: (\Rightarrow)

$$1. A \subseteq \bigcup_{A \in A} A; \forall A \in A \text{ (pred.)}$$

$$2. f(A) \subseteq f\left(\bigcup_{A \in A} A\right); \forall A \in A \quad (1)$$

$$3. \bigcup_{A \in A} f(A) \subseteq f\left(\bigcup_{A \in A} A\right) \quad (2)$$

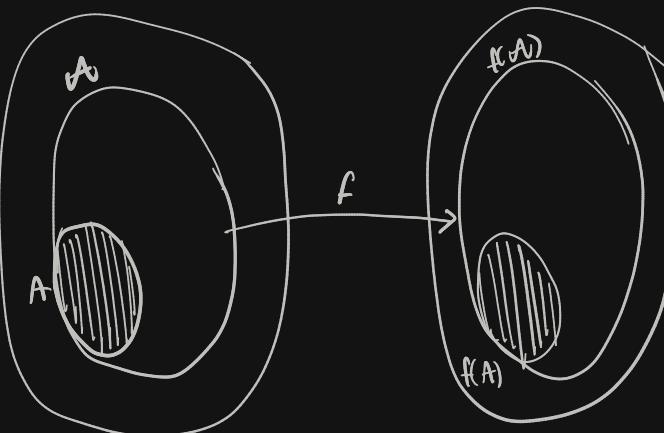
(\Leftarrow)

$$1. y \in f\left(\bigcup_{A \in A} A\right) \text{ je nekje tu not}$$

$$2. \exists x \in \bigcup_{A \in A} A : y = f(x) \quad (1)$$

$$3. x \text{ mora bit del vsaj ene množice } \cup A \text{ naj bo } x \in A' \text{ in } A' \in A \quad (2)$$

$$4. x \in A' \\ f(x) \in f(A') \\ y \in f(A') \subseteq \bigcup_{A \in A} f(A) \quad (1,3)$$

$$f\left(\bigcap_{A \in A} A\right) \subseteq \bigcap_{A \in A} f(A)$$

Dokaz: (\Rightarrow)

$$1. \bigcap_{A \in A} A \subseteq A; \forall A \in A \text{ (pred.)}$$

$$2. f\left(\bigcap_{A \in A} A\right) \subseteq f(A); \forall A \in A \quad (1)$$

$$3. f\left(\bigcap_{A \in A} A\right) \subseteq \bigcap_{A \in A} f(A) \quad (2)$$

(\Leftarrow) Primer zakaj obratno ne velja:

$$\begin{aligned} & \bullet x = \{x_1, x_2\} & f: X \rightarrow Y & \bullet f(x_1) = y \\ & \bullet y = \{y\} & f(x_2) = y \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} & \bullet A_1 = \{x_1\} \\ & \bullet A_2 = \{x_2\} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} & A_1 \cap A_2 = \emptyset \\ & f(A_1 \cap A_2) = \emptyset \end{aligned}$$

$$f(A_1) \cap f(A_2) = \{y\}$$

$$f(A_1 \cap A_2) \neq f(A_1) \cap f(A_2) !$$

Problem je tu, ker $f(A_1) \cap f(A_2)$ ni \emptyset . Posprošimo lastnost na INJEKTIVNE funkcije in bo v redu.

$$f: X \rightarrow Y, \quad f(x_1) \neq f(x_2) \Rightarrow x_1 \neq x_2$$

če imata x_1 in x_2 isto sliko, kljub temu, da sta različna, potem ni injektivno.

če imata različni slike in sta ista...? Kaj je potem...?

(1.4.3) Naj bo A družina podurečic X . Za vse injektivne funkcije naj velja $f: X \rightarrow Y$:

$$f\left(\bigcap_{A \in A} A\right) = \bigcap_{A \in A} f(A)$$

Dokaz: (\Leftarrow) $f\left(\bigcap_{A \in A} A\right) \supseteq \bigcap_{A \in A} f(A)$

$$1. y \in \bigcap_{A \in A} f(A) \text{ (pred.)}$$

$$2. \forall A \in A : \exists x_A \in A : y = f(x_A)$$

3. f je injektivna, zato velja, da so vsi $x_A \in A$ isti elementi (slika vsakega je enaka y saj je to vsi enaki)

Naj bo to element $x \in A ; \forall A \in A$

$$4. x \in \bigcap_{A \in A} A \Rightarrow f(x) \in f\left(\bigcap_{A \in A} A\right)$$

$$5. y = f(x) \Rightarrow y \in f\left(\bigcap_{A \in A} A\right)$$

(1.4.4) Naj bo $f: X \rightarrow Y$ in $B \subseteq Y$. Potem velja:

$$\begin{aligned} f^{-1}(B^c) &= (f^{-1}(B))^c \\ f^{-1}(Y \setminus B) &= X \setminus f^{-1}(B) \end{aligned}$$

Dokaz:

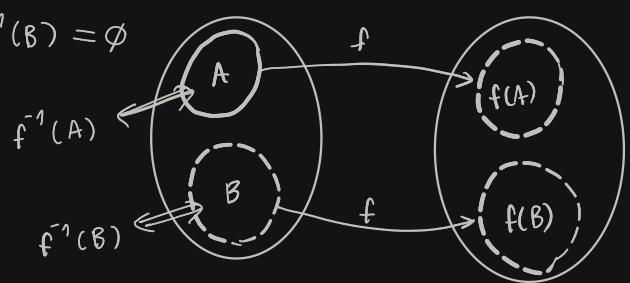
$$1. x \in X \wedge x \in f^{-1}(B^c) \Rightarrow f(x) \in B^c \text{ (pred.)}$$

$$2. x \in (f^{-1}(B))^c \Rightarrow f(x) \notin B \Leftrightarrow f(x) \in B^c \quad (1)$$

$$3. f^{-1}(B^c) \subseteq (f^{-1}(B))^c \wedge (f^{-1}(B))^c \subseteq f^{-1}(B^c) \Rightarrow f^{-1}(B^c) = (f^{-1}(B))^c$$

Disjunktost je tudi ohranjena med inverzji, očitno.

$$A \cap B = \emptyset \Rightarrow f^{-1}(A) \cap f^{-1}(B) = \emptyset$$

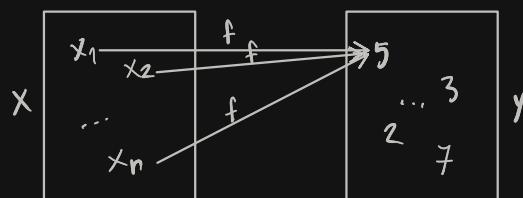
Naj bo $f: X \rightarrow Y$ funkcija. f je:

Injectivna: $x_1 \neq x_2 \Rightarrow f(x_1) \neq f(x_2)$; $x_1, x_2 \in X$, $f(x_1), f(x_2) \in Y$
različni elementi, različni slike.

Surjektivna: $\forall y \in Y$, $\exists x \in X$: $y = f(x)$ (vsak y iz desne množice ima originalni element v levici; y ne more obstajati brez x)

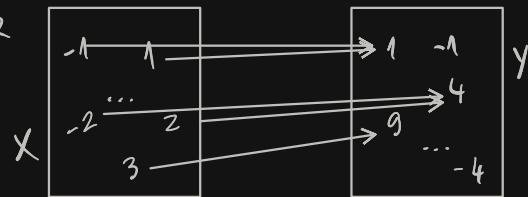
Primerji funkcij, ki niso surjektivne:

a) $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$
 $f(x) = 5$

Ždaj NI RES, da za $\forall y \in Y$ obstaja $x \in X$, da je $y = f(x)$.
3, 2, 7, ... nimajo $x \in X$, samo 5 ima (vse).

b) $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$
 $f(x) = x^2$

Vsa negativna števila v Y nimajo originala v X, ker se tako negativni kot pozitivni $x \in X$ slikajo v poz. števila radi potence.

c) $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ tako kot x^2 je ozilna, da negativni elementi kodomene nimajo originala, ker se vse slika v pozitivne vrednosti.

$f: X \rightarrow Y$ je bijektivna takrat, ko je injektivna in surjektivna, oziroma velja:

$$\forall y \in Y, \exists! x \in X : y = f(x)$$

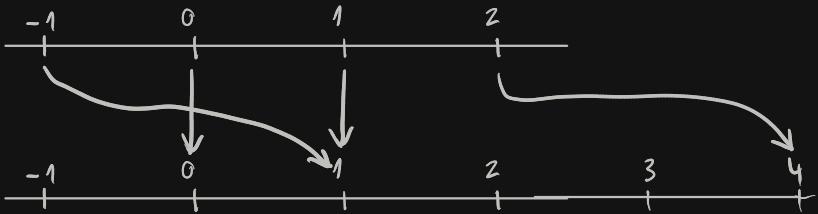
Le v tem primeru lahko definiramo inverz $f^{-1}: Y \rightarrow X$, da velja:

$$f^{-1}(y) = x \iff f(x) = y$$

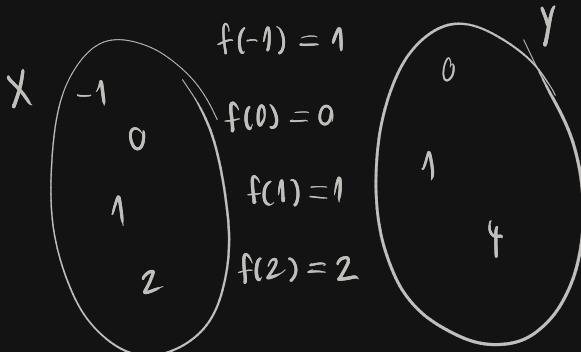
(1.4.5) Če sta $f: X \rightarrow Y$ in $g: Y \rightarrow Z$ bijektivni, je tudi njun kompozitum $g \circ f$ in $(g \circ f)^{-1} = (f^{-1}) \circ (g^{-1})$.

Section 1.4 exercises:

1. $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = x^2$. $f([-1, 2]) = ?$, $f^{-1}([-1, 2]) = ?$

$$f(0) = 0 \\ f(-1) = 1 \\ f(2) = 4 \Rightarrow f([-1, 2]) = [0, 4]$$

$$f^{-1}(-1) = \sqrt{-1} \text{ not defined ...?}$$

$$f^{-1}([-1, 2]) = \{x \in \mathbb{R} ; f(x) \in [-1, 2]\} \quad \text{definicija inverza}$$

$$-1 \leq f(x) \leq 2$$

$$-1 \leq x^2 \quad \begin{matrix} \swarrow & \searrow \end{matrix} \quad -1 \leq x^2 \leq 2 \quad \begin{matrix} \swarrow & \searrow \end{matrix} \quad x^2 \leq 2$$

velja za $\forall x \in \mathbb{R}$

$$-\sqrt{2} \leq x \leq \sqrt{2}$$

$$x \in [-\sqrt{2}, \sqrt{2}]$$

$$f^{-1}([-1, 2]) = [-\sqrt{2}, \sqrt{2}]$$

2. $g: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}$, $g(x, y) = x^2 + y^2$. $g([-1, 1] \times [-1, 1]) = ?$

$$g([-1, 1] \times [-1, 1]) = \{g(x, y) ; x, y \in [-1, 1]\}$$

$$-1 \leq x \leq 1 \quad \text{in} \quad -1 \leq y \leq 1 \quad \Rightarrow \quad \begin{cases} x^2, y^2 \in [0, 1] \\ x^2 + y^2 \in [0, 2] \end{cases}$$

To pomeni $g([-1, 1] \times [-1, 1]) = [0, 2]$.

$$g^{-1}([0,4]) = \{(x,y) \in \mathbb{R}^2 ; g(x,y) \in [0,4]\}$$

↓

$$x^2 + y^2 \in [0,4]$$

$$\begin{array}{c} 0 \leq x^2 + y^2 \leq 4 \\ \downarrow \\ \begin{array}{l} \text{velja za} \\ \forall (x,y) \in \mathbb{R}^2 \\ \text{zaradi } ()^2 \end{array} & \begin{array}{l} x^2 + y^2 \leq 4 \\ \downarrow \\ \bar{g}^{-1}([0,4]) = \{(x,y) \in \mathbb{R}^2 ; x^2 + y^2 \leq 4\} \end{array} \end{array}$$

3. Pokaži, da funkcija $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = x^2$ ni surjektivna ali injektivna. Kaj se spremeni, če je $f(x) = x^3$?

i) Če f ni surjektivna, torej ni res, da

$$\forall y \in \mathbb{R}, \exists x \in \mathbb{R} : y = f(x)$$

oz. "ni res, da za vsak y obstaja x oz. original iz domene".

Predpostavim, da je surjektivna. Torej bi to pomenilo, da ima vsaka slika original v domeni.

-2	-1		
0	...	3	
		2	

0	①	⑤	
1	...	4	9

$$f(-2) = 4, f(-1) = 1, f(0) = 0, f(1) = 1, f(2) = 4, f(3) = 9$$

$$f(x) = 5 ?$$

$$x^2 = 5 \quad (\text{iracionalno})$$

$x = \pm \sqrt{5} \Rightarrow \pm \sqrt{5}$ ni realno število, zato 5 nima originala v domeni in predpostavka ne dizi.

II. f ni injektivna, torej ni res, da velja:

$$x_1 \neq x_2 \Rightarrow f(x_1) \neq f(x_2)$$

To ne velja, ker imata različna elementa isto sliko.

Prep. da je injektivna. To pomeni, da za $\forall x \in \mathbb{R}$ velja lastnost. Naj bosta $x_1 = 1$ in $x_2 = -1$.

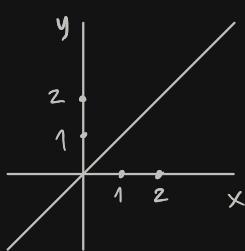
$$\begin{aligned} f(x_1) &= 1^2 = 1 \\ f(x_2) &= (-1)^2 = 1 \end{aligned} \quad \cancel{*} \quad 1 \neq -1 \Rightarrow f(1) = f(-1) \quad \cancel{*}$$

ii) Kaj se spremeni, če je $f(x) = x^3$?

Postala bi injektivna, vendar ne surjektivna.

4. Show that a strictly increasing function $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ is injective. Does it have to be surjective?

Primer enostavne naraščajoče funkcije: $f(x) = x$

- Ta funkcija je očitno injektivna in surjektivna.
- Injektivne so torej boly take zrcalne funkcije? ... struktura
- Naraščajoča in injektivna funkcija
 - $\forall i \in \mathbb{N}, \exists x_i, x_{i+1}: x_i < x_{i+1}$
(naslednik je vedno večji...)
 $\Leftrightarrow f(x_i) < f(x_{i+1})$
 - $\forall x_1, x_2 \in \mathbb{R}: x_1 \neq x_2 \Rightarrow f(x_1) \neq f(x_2)$

Ker $f(x_i) < f(x_{i+1}) \Rightarrow f(x_i) \neq f(x_{i+1})$, res ne mora bit ne-injektivna!

Ali mora bit surjektivna? Ali mora za $\forall y \in \mathbb{R}, \exists x \in \mathbb{R}$, da je $y = f(x)$? Za vsak x_i obstaja x_{i+1} , tako da velja $x_i < x_{i+1}$.

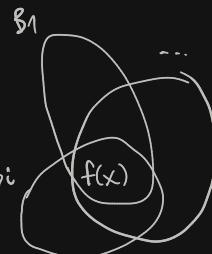
Ne, in res, da mora bit surjektivna. Primer je funkcija $g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $g(x) = e^x$. Funkcija je očitno injektivna, a ni surjektivna, saj je $\text{Im } g = (0, \infty)$, medtem ko je \mathbb{R} .

5. Prove the proposition (1.4.1) (second one) :

$$f^{-1}\left(\bigcap_{B \in \mathcal{B}} B\right) = \bigcap_{B \in \mathcal{B}} f^{-1}(B)$$

i) $f^{-1}\left(\bigcap_{B \in \mathcal{B}} B\right) \subseteq \bigcap_{B \in \mathcal{B}} f^{-1}(B)$

1. $x \in f^{-1}\left(\bigcap_{B \in \mathcal{B}} B\right)$ (pred.)

2. $f(x) \in \bigcap_{B \in \mathcal{B}} B$ (1)

3. $f(x) \in B$; $\forall B \in \mathcal{B}$ (2)

4. $x \in f^{-1}(B)$; $\forall B \in \mathcal{B}$ (3)

5. $x \in \bigcap_{B \in \mathcal{B}} f^{-1}(B)$ (4)

6. $f^{-1}\left(\bigcap_{B \in \mathcal{B}} B\right) \subseteq \bigcap_{B \in \mathcal{B}} f^{-1}(B)$ (1, 5)

ii) Zelo podobno

1. $x \in \bigcap_{B \in \mathcal{B}} f^{-1}(B)$ (pred.)

2. $x \in f^{-1}(B)$; $\forall B \in \mathcal{B}$ (1)

3. $f(x) \in B$; $\forall B \in \mathcal{B}$ (2)

4. $f(x) \in \bigcap_{B \in \mathcal{B}} B$ (3)

5. $x \in f^{-1}\left(\bigcap_{B \in \mathcal{B}} B\right)$ (4)

6. $\bigcap_{B \in \mathcal{B}} f^{-1}(B) \subseteq f^{-1}\left(\bigcap_{B \in \mathcal{B}} B\right)$ (1, 5)

6. Najdi funkcijo $f: X \rightarrow Y$ in $A \subseteq X$, tako da ne veljata izraza:

$$f(A^c) \subseteq f(A)^c$$

$$f(A)^c \subseteq f(A^c)$$

(1,4,4) Naj bo $f: X \rightarrow Y$ in $B \subseteq Y$. Potem velja:

$$\begin{aligned} f^{-1}(B^c) &= (f^{-1}(B))^c \\ f^{-1}(Y \setminus B) &= X \setminus f^{-1}(B) \end{aligned}$$

Dokaz:

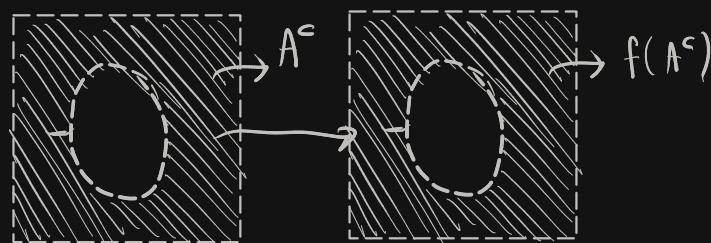
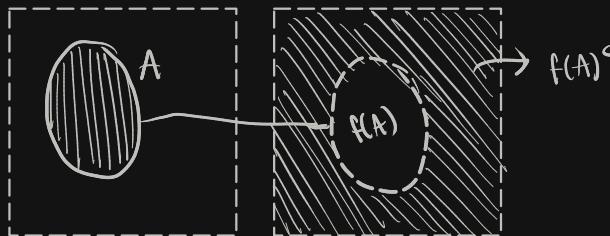
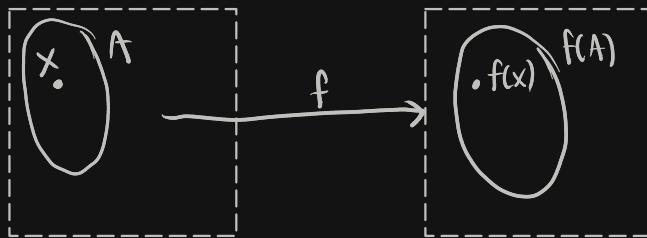
$$1. x \in X \wedge x \in f^{-1}(B^c) \Rightarrow f(x) \in B^c \text{ (pred.)}$$

$$2. x \in (f^{-1}(B))^c \Leftrightarrow f(x) \notin B \Leftrightarrow f(x) \in B^c \quad (1)$$

$$3. f^{-1}(B^c) \subseteq (f^{-1}(B))^c \wedge (f^{-1}(B))^c \subseteq f^{-1}(B^c) \Rightarrow f^{-1}(B^c) = (f^{-1}(B))^c$$

Kaj splet pomenita tista izraza...?

$$f(A^c) \subseteq f(A)^c \Rightarrow \exists y, y \in f(A^c) \wedge y \in f(A)^c \quad \left(\begin{array}{l} y = f(x) \\ \text{na sliki} \end{array} \right)$$

Res je $f(A^c) = f(A)^c$. Jaz pa moram najti funkcijo, za katere to ne drži...

- a) Nek $x \in A$ ne sme imet $y \in f(A)^c$
- b) Nek $x' \in A^c$ ne sme imet $y \in f(A^c)$

Torej $f(x) \in f(A)$ in $f(x') \in f(A^c)$.

Kak retardirano... Gemini primer:

$$f: X \rightarrow Y, \quad X = \{1, 2, 3\}, \quad Y = \{a, b, c\}$$

$$f(1) = a \quad A \subseteq X, \quad A = \{1\}$$

$$f(2) = b$$

$$f(3) = a$$

↓

$$A^c = \{2, 3\}$$

$$\begin{aligned} f(A^c) &= f(\{2, 3\}) \\ &= \{f(2), f(3)\} \\ &= \{b, a\} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} f(A)^c &= f(1)^c \\ &= \{a\}^c \\ &= \{b, c\} \end{aligned}$$

↓

$$f(A^c) \neq f(A)^c \quad \text{in } f(A)^c \neq f(A^c)$$

$$\begin{matrix} \{b, a\} \\ \parallel \end{matrix} \quad \begin{matrix} \{b, c\} \\ \parallel \end{matrix}$$

:3

Ta funkcija ni surjektivna ali injektivna, prav tako. A ima element, ki si deli slike z nekim drugim elementom.

Kaj ce dodam 4 in d, tako da $f(4) = b$.

$$A = \{1\} \leftrightarrow A^c = \{2, 3, 4\}$$

$$\begin{aligned} f(A^c) &= \{f(2), f(3), f(4)\} \\ &= \{b, a, b\} \end{aligned}$$

$$f(A)^c = \{f(1)\}^c = \{a\}^c = \{b, c, d\}$$

$$f(A)^c = \{b, c, d\} \neq \{a, b\} = f(A^c)$$

Interesting ... Kaj pa ce je $X = \{1, 2\}$, Y je istri.

$$f(1) = a \quad A = \{1\} \quad A^c = \{2\}$$

$$f(2) = b$$

$$\begin{aligned} f(A^c) &= f(2) = b \\ f(A)^c &= f(1)^c = \{a\}^c = \{b, c, d\} \end{aligned}$$

Zdaj pa ne velja vec ...

To vse mr smrdr po nekem zaporedju $1, -1, 1, -1, \dots$
Torej funkcija $f(x) = (-1)^x$?

Naj bo $f: \mathbb{N} \rightarrow \{-1, 1\}$, $f(x) = (-1)^x$

$$f(1) = 1 \quad A = \{1\} \quad A^c = \{2, 3, 4, \dots\}$$

$$f(2) = -1$$

$$f(3) = 1$$

$$f(4) = -1$$

$$f(A^c) = \{1, -1, 1, -1, \dots\}$$

$$f(A)^c = \{1\}^c = \{-1\}$$

Ne to ni vredu, ker imajo vsi iste slike ...

7. $X, Y \neq \emptyset, f: X \rightarrow Y$

a) Pokaži $B \subseteq Y \Rightarrow f(f^{-1}(B)) = B$

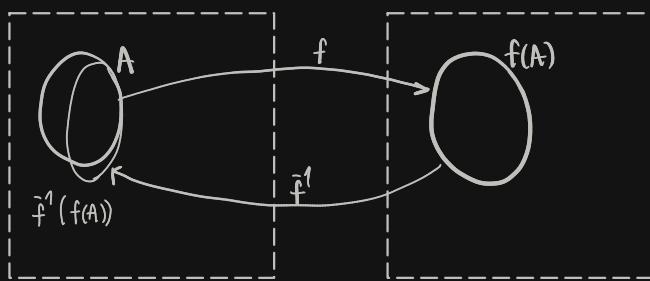
Naj bo nek $y \in f(f^{-1}(B))$. Po definiciji $\exists x \in f^{-1}(B)$, da je $y = f(x)$.

$$x \in f^{-1}(B) \Leftrightarrow f(x) \in B \Leftrightarrow y \in B \Rightarrow f(f^{-1}(B)) \subseteq B$$

b) Pokaži $A \subseteq X \Rightarrow A \subseteq f^{-1}(f(A))$

Naj bo $x \in A \Rightarrow f(x) \in f(A) \Leftrightarrow x \in f^{-1}(f(A)) \Rightarrow A \subseteq f^{-1}(f(A))$

Najdi primer, kjer $f^{-1}(f(A)) \neq A$

$$f^{-1}(f(A)) = A : f^{-1}(f(A)) \subseteq A \text{ in } A \subseteq f^{-1}(f(A))$$

dokazali smo desno stran, torej leva ne velja v vseh primerih.
torej neki elementi se ne morejo slikati nazaj v A oz. se slikajo izven A? Če se slikajo v A, ampak ne vsl, potem $A \not\subseteq f^{-1}(f(A))$

$$\begin{array}{ll} f(x) = x^2 & f(1) = 1 \\ f(2) = 4 & f(3) = 9 \\ f(4) = 16 & f(5) = 25 \end{array} \quad \begin{array}{l} X = \{1, 2, 3, 4, 5, \dots\} \\ y = \underline{\underline{1}}, \underline{\underline{2}}, \underline{\underline{3}}, \underline{\underline{4}}, \underline{\underline{5}}, \dots, \underline{\underline{9}}, \dots, \underline{\underline{25}}, \dots \end{array}$$

$$\begin{array}{ll} f^{-1}(1) = 1 & f^{-1}(2) = \sqrt{2} \\ f^{-1}(4) = 2 & f^{-1}(9) = \sqrt{3} \\ f^{-1}(9) = 3 & \dots \\ f^{-1}(25) = 5 & \end{array}$$

če je torej $X \subseteq \mathbb{N}$ in
 $y \subseteq \mathbb{N}, \sqrt{2}, \sqrt{3}, \dots \notin X!$

$$\begin{aligned} \text{Naj bo } A \subseteq X, f(A) \subseteq Y &: A = \{1, 2, 3, \dots\}, f(A) = \{1, \cancel{2}, 4, 9, \dots\}, \\ f^{-1}(f(A)) &= \{f^{-1}(1), f^{-1}(2), f^{-1}(4), f^{-1}(9), \dots\} \\ &= \{\sqrt{1} = 1, \cancel{\sqrt{2}}, \sqrt{4} = 2, \sqrt{9} = 3, \dots\} \end{aligned}$$

Razen če $f(A) = \{1, 2, 3, \dots\} \Rightarrow f^{-1}(f(A)) = \{\sqrt{1} = 1, \sqrt{2}, \sqrt{3}, \sqrt{4} = 2, \dots\}$
toda $\sqrt{2}, \sqrt{3}, \dots \notin \mathbb{N} \Rightarrow f^{-1}(f(A)) \dots \text{idk} \dots$

$$\begin{aligned} X \subseteq \mathbb{Z}, A &\subset \{-1, 0, 1, 2\} \subseteq X, f(A) = \{0, 1, 4\}, \\ f^{-1}(f(A)) &= \{0, 1, 2\} \end{aligned}$$

$\hookrightarrow f^{-1}(f(A)) = \{0, 1, 2\} \subseteq \{-1, 0, 1, 2\} = A$
toda $A = \{-1, 0, 1, 2\} \neq \{0, 1, 2\} = f^{-1}(f(A))$

$\Rightarrow f^{-1}(f(A)) \neq A \rightarrow$ torej, to velja za funkcije, ki niso surjektivne?

8. $f: X \rightarrow Y$ in $g: Y \rightarrow Z$

a) f, g sta injektivni funkciji $\Rightarrow g \circ f$ je injektivna funkcija

Naj bo $f: X \rightarrow Y$ funkcija. f je:

Injektivna: $x_1 \neq x_2 \Rightarrow f(x_1) \neq f(x_2)$; $x_1, x_2 \in X, f(x_1), f(x_2) \in Y$
različna elementa, različni slike.

Naj bosta $x_1, x_2 \in X$: $(g \circ f)(x_1) = (g \circ f)(x_2)$

$$\Leftrightarrow g(f(x_1)) = g(f(x_2))$$

Ker je g injektivna: $x_1 \neq x_2 \Rightarrow g(x_1) \neq g(x_2)$

$$g(x_1) = g(x_2) \Rightarrow x_1 = x_2$$

$$g(f(x_1)) = g(f(x_2)) \Rightarrow f(x_1) = f(x_2)$$

Enako velja za f , zato $f(x_1) = f(x_2) \Rightarrow x_1 = x_2$.

$(g \circ f)(x_1) = (g \circ f)(x_2) \Rightarrow x_1 = x_2$ pa pomeni, da je $(g \circ f)(x)$ injektivna funkcija.

□

b) f, g sta surjektivni $\Rightarrow g \circ f$ je surjektivna

Surjektivna: $\forall y \in Y, \exists x \in X : y = f(x)$ (vsak y iz desne mrežice ima originalni element v levici; y ne more obstajati brez x)

Naj bo nek $z \in Z$. Ker je $g: Y \rightarrow Z$ surjektivna, to pomeni da za $\forall z \in Z, \exists y \in Y$, da je $z = g(y)$.

Ker je tudi f surjektivna, za $\forall y \in Y, \exists x \in X : y = f(x)$.

$$x \in X \xrightarrow{f} y \in Y \xrightarrow{g} z \in Z$$

$$y = f(x) \text{ in } z = g(y) \Rightarrow z = g(f(x))$$

Za $\forall z \in Z, \exists x \in X : z = g(f(x)) = (g \circ f)(x)$, kar pa je definicija surjektivnosti.

□

c) Pojasni: f, g sta bijektivni $\Rightarrow g \circ f$ je bijektivna

Bijektivna = injektivna \wedge surjektivna

↓
Vemo iz (a)

↓
Vemo iz (b)

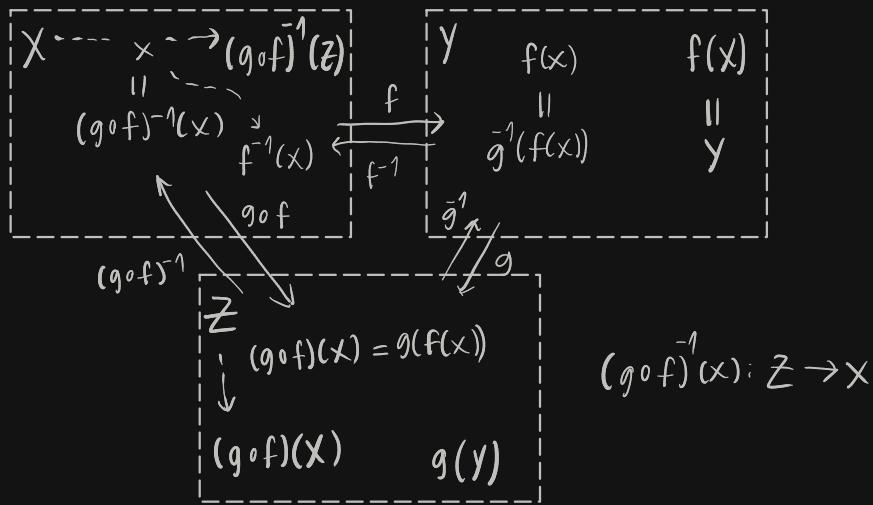

$g \circ f$ je bijektivna

Pokaži, da velja $(g \circ f)^{-1} = (f^{-1}) \circ (g^{-1})$

$f: X \rightarrow Y$ in $g: Y \rightarrow Z$, zato $g \circ f: X \rightarrow Z$

Najprej se prepričajmo, da imata enako domeno in kodomeno.
 Domena $(g \circ f)^{-1}$ je kodomena $g \circ f = Z$.
 Kodomena $(g \circ f)^{-1}$ je domena $g \circ f = X$

Domena f^{-1} je kodomena $f = Y \Rightarrow f^{-1}: Y \rightarrow X$
 Kodomena f^{-1} je domena $f = X \Rightarrow f^{-1}: Y \rightarrow X$

Domena g^{-1} je kodomena $g = Z \Rightarrow g^{-1}: Z \rightarrow Y$
 Kodomena g^{-1} je domena $g = Y \Rightarrow g^{-1}: Z \rightarrow Y$

Domena $g^{-1} \circ f^{-1} = \bar{g}^1(f^{-1})$ je domena $\bar{g}^1 = Z$
 Kodomena $g^{-1} \circ f^{-1} = \bar{g}^1(f^{-1})$ je kodomena $f^{-1} = X$

$\bar{g}^1 \circ \bar{f}^1: Z \rightarrow X$ in $g \circ f: Z \rightarrow X$ ✓

Zdaj se prepričamo še o enakosti preslikav.

$$\text{i)} (g \circ f)^{-1} \subseteq g^{-1} \circ f^{-1}$$

Ker je g bijektivna: $\forall z \in Z, \exists y \in Y: z = g(y) \Leftrightarrow \bar{g}^1(z) = y$.

Ker je f bijektivna: $\forall y \in Y, \exists x \in X: y = f(x) \Leftrightarrow f^{-1}(y) = x$

$$(g \circ f)(x) = g(f(x)) = g(y) = z \Rightarrow (g \circ f)(x) = z \text{ in } x = (g \circ f)^{-1}(z)$$

$$(f^{-1} \circ g^{-1})(z) = f^{-1}(\bar{g}^1(z)) = f^{-1}(y) = x \Rightarrow (f^{-1} \circ g^{-1})(z) = x$$

□

$$\Rightarrow (g \circ f)^{-1}(z) = (f^{-1} \circ g^{-1})(z) \quad (\text{enaka v obrotni smer})$$

9. Given a set Z , let $\text{id}_Z: Z \rightarrow Z$ be the identity map $\text{id}_Z(z) = z$ for all $z \in Z$.

a) if $f: X \rightarrow Y$ is bijective with inverse function $g: Y \rightarrow X$, then $g \circ f = \text{id}_X$ and $f \circ g = \text{id}_Y$.

f je bijektična, zato za $\forall y \in Y, \exists! x \in X$, da velja $y = f(x)$ in $x = g(y)$ (kjer $g = f^{-1}$).
 $x = f^{-1}(x)$

$$i) (g \circ f)(x) = g(f(x)) = f^{-1}(f(x)) = \text{id}_X, \quad \text{id}_X: X \rightarrow X.$$

za $\forall y \in Y, \exists! x \in X$, da je $y = f(x)$. za $\forall x \in X, \exists! y \in Y$, da je $x = g(y)$
 $x = g(f(x)) \Leftrightarrow \text{id}_X(x) = x$

$$ii) (f \circ g)(x) = f(g(x)) = f(f^{-1}(x)) = \text{id}_Y, \quad \text{id}_Y: Y \rightarrow Y.$$

za $\forall x \in X, \exists! y \in Y$, da je $x = g(y)$
 $\forall y \in Y, \exists! x \in X$, da je $y = f(x) = f(g(y)) \Leftrightarrow y = \text{id}_Y$

b) $f: X \rightarrow Y, g: Y \rightarrow X, g \circ f = \text{id}_X$ and $f \circ g = \text{id}_Y$. Show that f and g are bijective and that $g = f^{-1}$.

- f, g are bijective $\Leftrightarrow f, g$ are injective and surjective

- f, g are injective $\Leftrightarrow x_1 \neq x_2 \Rightarrow f(x_1) \neq f(x_2)$ and $y_1 \neq y_2 \Rightarrow g(y_1) \neq g(y_2)$

- f, g are surjective $\Leftrightarrow \dots$

za $\forall y \in Y, \exists! x \in X : y = f(x)$

za $\forall x \in X, \exists! y \in Y : x = g(y)$

$$(g \circ f)(x) = g(f(x)) = \text{id}_X \quad \text{and} \quad (f \circ g)(y) = f(g(y)) = \text{id}_Y$$

i) Naj bosta neka $x_1, x_2 \in X : f(x_1) = f(x_2)$

$$g(f(x_1)) = g(f(x_2))$$

$$(g \circ f)(x_1) = (g \circ f)(x_2)$$

$$\text{id}_X(x_1) = \text{id}_X(x_2)$$

$$x_1 = x_2 \quad \blacksquare$$

Naj bosta neka $y_1, y_2 \in Y : g(y_1) = g(y_2)$

$$f(g(y_1)) = f(g(y_2))$$

$$(f \circ g)(y_1) = (f \circ g)(y_2)$$

$$\text{id}_Y(y_1) = \text{id}_Y(y_2)$$

$$y_1 = y_2 \quad \blacksquare$$

□

ii) Naj bo $y \in Y$. $f(g(y)) = \text{id}_Y \Rightarrow f(g(y)) = y$, torej smo našli $x = g(y) \in X$, tako da je $f(x) = y$ \blacksquare

Naj bo $x \in X$. Obstaja natanko en $y \in Y$, da je $g(f(x)) = \text{id}_X$, zato $(g \circ f)(x) = x$ in $y = f(x)$, tako da $g(y) = x$. \blacksquare

□

